

Autors i models de la narrativa catalana del segle XX

Codi: 100709

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500247 Llengua i Literatura Catalanes	OT	3	0
2500247 Llengua i Literatura Catalanes	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Núria Santamaría Roig

Correu electrònic: Nuria.Santamaria@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

L'assignatura no té prerequisits, però és convenient haver cursat "Literatura catalana del segle XX I" i "Literatura catalana del segle XX II". També, per la proximitat amb algunes qüestions d'ordre històric, metodològic i conceptual, haver cursat "Novel·la catalana del segle XX".

Objectius

És una assignatura de 6 crèdits que s'insereix dintre de la matèria «Literatura catalana contemporània». L'objectiu és presentar un panorama general de la narrativa catalana breu del darrer terç del segle XX, a través d'una sèrie de lectures significatives que donin raó dd'algunes línies de l'evolució estètica del gènere.

S'hi combina la formació en història literària i la formació lectora i, doncs, l'estudiant a l'acabament del curs haurà de ser capaç de:

1. Comprendre el sentit dels gèneres narratius breus dins la tradició literària occidental.
2. Conèixer i situar històricament els principals autors i obres de la narrativa catalana breu del darrer terç del segle XX.
3. Manejar els instruments crítics adequats a la descodificació dels gèneres narratius.
4. Comprendre i interpretar les obres de lectura obligatòria i els textos secundaris i instrumentals.
5. Elaborar materials acadèmics i divulgatius a partir dels coneixements adquirits.

Competències

Llengua i Literatura Catalanes

- Analitzar críticament la literatura catalana en relació amb les circumstàncies històriques en les quals s'inscriu.
- Aplicar conceptes, recursos i mètodes d'anàlisi literària a la literatura catalana tenint en compte el marc de la periodització de la història literària occidental.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Elaborar estudis de caràcter històric sobre la tradició literària catalana i anàlisis interpretatives sobre les tendències, els gèneres i els autors de la literatura catalana.

- Interpretar els textos literaris en profunditat des de bases filològiques (estilístiques, lingüístiques, etc.) i comparatives.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Valorar de manera argumentada i rigorosa les tendències principals i els autors i les obres més representatius de la literatura catalana.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar textos literaris des de bases filològiques i comparatistes, i redactar anàlisis i identificar models de llengua literària en textos catalans contemporanis.
2. Aplicar les eines informàtiques i saber consultar les fonts documentals específiques.
3. Comentar textos literaris, aplicant els instruments adquirits, atenent el context històric i sociocultural.
4. Descriure el context històric de la literatura catalana contemporània i relacionar obres literàries amb el seu context històric i cultural.
5. Dur a terme treballs escrits i presentacions orals efectius i adaptats al registre adequat.
6. Elaborar, en un nivell avançat, textos crítics sobre les tendències principals i els autors i les obres més representatius de la literatura catalana contemporània, i redactar assaigs originals i complexos, amb domini de la bibliografia pertinent, sobre autors i obres del període contemporani.
7. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística
8. Interpretar críticament obres literàries tenint en compte les relacions entre els diferents àmbits de la literatura i la relació de la literatura amb les àrees humanes, artístiques i socials.
9. Interpretar la tradició cultural occidental a partir del segle XIX i fins a l'actualitat, i reconèixer amb detall en un text contemporani els trets de la tradició occidental.
10. Interpretar textos en profunditat i aportar arguments per fer-ne l'anàlisi crítica
11. Mantenir una actitud de respecte cap a les opinions, valors, comportaments i pràctiques dels altres.
12. Potenciar la capacitat de lectura, interpretació i anàlisi crítica de textos literaris i lingüístics
13. Redactar, en un nivell avançat, assaigs històrics i interpretatius sobre la tradició literària catalana contemporània, i exposar i argumentar de manera complexa visions de conjunt sobre fenòmens de la literatura catalana contemporània.
14. Treballar autònomament en l'estudi sincrònic i diacrònic de la llengua i la literatura catalanes.
15. Utilitzar la informació d'acord amb l'ètica científica.

Continguts

ESBÓS DEL TEMARI

1. Apunts teòrics i metodològics: especificitats de l'estudi de la narrativa breu.
2. Pinzellades sobre el conte de postguerra: els grans noms i alguns models.
3. Vies de divulgació i promoció de la narrativa breu durant els setanta. Subversions i continuïtats reformulades.
4. Els vuitanta: hi havia vida narrativa més enllà de Monzó?
5. La pinça del tombant de segle o la impossible ingenuïtat de l'escriptora de narrativa breu.

Lectures del curs

Terenci Moix (1968) *La Torre dels Vicis Capitals*, Barcelona: Selecta (Biblioteca Selecta, 410; Narracions, 61)

Jaume Cabré (1977) *Toquen a morts*. Barcelona: La Magrana (Narrativa, 8)

Jordi Teixidor (1979) *Sic transit Glòria Swanson*. Barcelona: Laia. Reeditat (2010) Edicions 62.

Antònia Vicens (1980) *Primera comunió*. Palma de Mallorca: Moll (Raixa, 118). Recollit dins: (2005) *Tots els contes*. Port de Pollença: Edicions del Salobre (Els argonautes, 1)

Quim Monzó (1985) *L'illa de Maians*. Barcelona: Quaderns Crema (Mínima de butxaca, 18)

Màrius Serra (1998) *La vida normal*. Barcelona: Proa (A tot vent)

Moliner, Empar (1999) *L'ensenyador de pisos que odiava els mims*. Barcelona: Destino.

Metodologia

L'assignatura se centra en la lectura de textos narratius. A l'aula es combinaran l'explicació teòrica sobre el gènere i els seus models amb l'anàlisi i el debat sobre la producció concreta.

Durant les darreres setmanes, es dedicarà part de les classes, a l'elaboració del projecte col·lectiu (vegeu l'apartat de l'avaluació).

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Exposició oral seguint un guió supervisat per la professora d'exemples addicionals i fragments crítics.	20	0,8	3, 4, 9, 10, 12
Exposició per part de la professora dels punts del programa: contextualització de les lectures escollides.	35	1,4	4, 8, 9, 10
Tipus: Supervisades			
Elaboració d'exercicis amb assistència tutorial	25	1	1, 3, 5, 6, 8, 10, 13, 14
Projecte col·lectiu	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
Sessions de discussió dels textos acordats a classe	20	0,8	1, 3, 7, 9, 10, 11, 12, 15
Tipus: Autònomes			
Cerca bibliogràfica. Fonts i recursos documentals	20	0,8	1, 2, 12, 14, 15

Avaluació

1. Control de lectures: és una breu prova sobre el contingut del llibres comentats a classe. La puntuació obtinguda no fa mitjana amb la resta de qualificacions, però és eliminatòria: cal assolir un 60% d'encerts.

2. S'haurà de presentar un treball (individual o en grups de dues persones) d'una de les lectures obligatòries. Aquest treball serà exposat a classe. No cal presentar un redactat final definitiu, només un esquema d'exposició que serà tutoritzat.

3. S'haurà de presentar un exercici de comentari d'un conte, com a mínim, dels que s'aniran proposant a classe.

4. En el decurs de les darreres setmanes del curs es dedicarà part de les classes a l'elaboració d'un projecte conjunt a l'entorn de la presència de la narrativa breu en el Premi Documenta (vegeu la llista de baix). Els detalls del projecte es detallaran en començar el curs.

Alfred Bosch (1996) *Herois d'Azània*. Barcelona: Edicions 62 (El Balanci, 283).

Aleix Cort (1995) *Abam-ba-Buluba-bam-bu*. Barcelona: Edicions 62 (El Balanci, 268)

Yannick Garcia (2014) *La nostra vida vertical*. Barcelona: L'Altra editorial.

Víctor García Tur (2009) *Twistanschauung*. Barcelona: Empúries (Narrativa, 345)

Jordi Nopca (2015) *Puja a casa*. Barcelona: L'altra editorial.

Vicenç Pagès (1998) *En companyia de l'altre*. Barcelona: Edicions 62 (El Balanci, 346)

Toni Sala (1997) *Entomologia*. Barcelona: Edicions 62 (El Balanci, 303)

Jordi Viader (1986) *Ni una gota de sang xarnega*. Barcelona: Edicions 62 (El Balanci, 181).

Pau Vidal (2003) *Homeless*. Barcelona: Empúries (Narrativa, 213)

- També es tindrà en compte la participació a classe en les sessions de seminari.
- Per accedir a la reavaluació cal haver obtingut, com a mínim, un 3,5 en l'avaluació prèvia.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Comentari escrit	20 %	0	0	1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 14, 15
Exposició oral	30 %	0	0	3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15
Participació activa als seminaris	10	0	0	3, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 15
Projecte col·lectiu	30 %	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA PROVISIONAL

Algunes Antologies

AADD. *A tall d'antologia: 23 narradors actuals*. Pròleg de David Castillo. Santa Coloma de Gramenet: L'Esguard.

AADD (2018) *24 contes al dia*. Barcelona: Godall.

Arnau, Carme (1996) *Vuit narradors actuals*. Barcelona: Edicions 62.

Bennassar, Sebastià (ed.) (2013) *Els caus secrets*. Palma de Mallorca: Moll.

Bosch, Lolita (cur.) (2010) *Veus de la nova narrativa catalana*. Barcelona: Empúries / Anagrama.

Calafat, F. (cur.) *El conte a València*. Barcelona: La Magrana(L'Esparver Ilegir, 96)

Dés, Mihály (2001) *Mar i muntanya. Antologia de contes catalans contemporanis*. Barcelona: Lateral.

Martí i Olivella, Jaume et al. (ed.) (1980) *Antologia de la narrativa catalana dels setanta*. Barcelona: PAM.

Muñoz i Lloret, Teresa (cur.) (1986) *El conte des de 1968*. Barcelona: Edicions 62.

Ollé, Manel (2007) *Combats singulars. Antologia del conte contemporani*. Barcelona: Quaderns Crema.

Santos, Care (ed.) (2006) *Un Deu: antologia del nou conte català*. Madrid: Páginas de Espuma.

Aproximacions Generals

AADD (1992) *70-80-90*. València: Eliseu Climent.

Alonso, Vicent (1998a) «Notes sobre la narrativa breu al País Valencià (1973-1997)», *Serra d'Or*, núm. 457 (gener), p. 29-32.

Alonso, Vicent et al. (ed.) (1998b) *Actes del I Simposi Internacional de Narrativa Breu*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Arnau, Pilar (1999) *Narrativa i turisme a Mallorca (1968 - 1980)*. Palma de Mallorca: Documenta Balear.

Broch, Àlex (1991) *Literatura catalana dels anys vuitanta*. Barcelona: Edicions 62.

Dasca, Maria (2008) «La invenció del relat». Dins: Graña, Isabel; Iribarren, Teresa (coord.) *La literatura catalana en la cruïlla (1975-2008)*. Vilanova i la Geltrú: El cep i la nansa (Argumenta, 8).

Fluixà, Josep Antoni (2004) «El conte i la narrativa curta al País Valencià. Panorama breu de la situació actual (1973-2000)», *L'Aiguadolç*, núm. 30, p. 71-90.

Guillamon, Julià (2001) *La ciutat interrompuda*. Barcelona: La Magrana.

Marrugat, Jordi (2014) *Narrativa catalana de la postmodernitat: Històries, formes i motius*. Barcelona: Publicacions i Edicions de la UB.

Orja, Joan [Izquierdo, Oriol; Subirana, Jaume; Fernández, Joan-Anton] (1989) *Fahrenheit 212. Una aproximació a la literatura catalana recent*. Barcelona: La Magrana.

Pérez, J. (1992) «Contemporary Women's Brief Fiction in Catalan», *Hispanófilia*, núm. 105, p. 55-63.

Pons, Margalida (ed.) (2007) *Textualisme i subversió: formes i condicions de la narrativa experimental catalana (1970-1985)*. Barcelona: PAM / UIB / Càtedra Alcover-Moll-Villangómez.

Pérez Montaner, Jaume (1996) «Tres notes sobre el conte valencià, 1939-1995». Dins: *Noves narracions extraordinàries. Setze autors valencians*. València: Rotgla Edicions, p. 7-24.

Pi de Cabanyes, Oriol; Graells, Guillem-Jordi (1971) *La generació literària dels 70*. Barcelona: Pòrtic.